

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Forslaget til Rigsdagsbeslutning sættes til Forhandling.

Ordføreren (Hans Rasmussen): Den Tid, der er forløbet, siden denne Sag var til første Behandling, vil maaske en og anden finde har været noget lang, men det skyldes ikke, at der i det Udvalg, der har behandlet Sagen, har været mindste Uenighed om den endelige Afgørelse. Naar det har trukket en Smule ud, ligger det i, at der indenfor Udvalget har været Ønske om, at man, saaledes som det blev berørt ved første Behandling, skulde søge tilvejebragt nærmere Klarhed over de Forbehold, de forskellige Stater har taget overfor den foreliggende Generalakt, ligesom der fremkom Ønske om, at Udvalgets Indstilling til Tinget maatte blive ledsaget af en historisk Oversigt over Danmarks Stilling til hele Voldgiftssystemet.

Den Betænkning, der nu foreligger, viser, at forskellige Stater ud fra forskellige Synspunkter har taget Forbehold overfor nogle af de Bestemmelser, der indeholdes i Generalakten. Betænkningen fortæller paa Side 8 og Side 9 om, hvilke Synspunkter der har gjort sig gældende. Man erfarer ved Gennemlæsning af disse Spalter, at nogle af de Stater, der har taget Forbehold, mener at være bedst tjent med at fortsætte med 2-sidede Traktater. En enkelt Stat synes betænkelig, fordi den mener, at ved en Afgørelse for en Voldgiftsret vil der altid være Fare for, at der tages noget Hensyn til den Stat, der opstiller Krav. Endelig ønsker de fleste at skelne mellem retslige og politiske Stridigheder. Men de Forbehold, der saaledes fortælles om i Betænkningen, har ikke øvet nogen Indflydelse paa Udvalgets Stilling til Forslagets Vedtagelse hos os.

Maa jeg med Hensyn til den historiske Oversigt, der ledsager Betænkningen, blot fremhæve, hvad der allerede blev berørt ved første Behandling, at Danmark indtager en meget smuk Stilling med Hensyn til Indgaaelse af Voldgiftskonventioner og Voldgiftstraktater. Det er i disse Dage 26 Aar, siden Danmark indgik den første Voldgiftsaftale, som virkelig paa det Tidspunkt betød et Fremskridt. Men ikke mindre efter Krigen har Danmark været inde i en Udvikling, som vi har Lov at pege paa. Der er afsluttet udmærkede Traktater med flere Lande, og de videstgaaende er dem, der er afsluttet mellem Danmark og Frankrig, Litauen og Czekoslovakiet. Det ses, at Danmark har i alt 17 Voldgiftstraktater,

hvoraf de 14 omfatter Stridigheder af enhver Art.

Men de, der følger disse Spørgsmaal med større Interesse, vil naturligvis straks være inde paa den Tanke, at det ikke er nok at have Aftaler om Voldgift, hvis der trods disse er Mulighed for, at man ikke kan faa Stridsspørgsmaal afgjort paa fredelig Vis, og der har derfor i Forbindelse med Ønsket om at faa tilvejebragt denne Oversigt tillige været Ønske om at faa tilvejebragt en Fremstilling af den Fremgangsmaade, de forskellige Stater kan bringe i Anvendelse, naar de ønsker at faa Støtte udefra til en fredelig Afgørelse af Stridigheder. Det paagældende Afsnit af Betænkningen viser da, hvordan Udviklingen har været paa dette Omraade, fortæller bl. a., at der endnu er Tilfælde, hvor den enkelte Stats Passivitet kan forhindre en Voldgiftsavgørelse. Man maa naturligvis stile frem imod, at der ved enhver Lejlighed, hvor den ene Part maatte ønske det, kan blive Tale om at træffe en Afgørelse, enten ved den mellemfolkelige Domstol eller ved den faste Voldgiftsret. Der er trods Udviklingen paa dette Omraade Mangler ved den gældende Ordning, og jeg henleder i denne Forbindelse Opmærksomheden paa en Henstilling, der er gjort paa Side 7 i Betænkningen, og beder den højtærede Udenrigsminister udtale sig om, hvorvidt han maatte mene at kunne tage Hensyn til denne Henstilling, der gaar ud paa, at man søger at lukke de Huller, der nu er til Stede paa dette Omraade.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger og anbefale Tinget at vedtage Generalakten uden noget som helst Forbehold, idet vi derved udtrykker, at vi ikke for vort Vedkommende ønsker at have nogen Bagdør til Benyttelse i de Spørgsmaal, her er Tale om. Og saa ønsker vi i øvrigt, at vort Land fremdeles, trods Tilslutningen til denne Generalakt, vil have Opmærksomheden henvendt paa Muligheden af Afslutningen af 2-sidede Traktater med Lande, der ikke tiltræder den foreliggende Generalakt uden Forbehold, eller med Lande, hvor der af tilsvarende Grunde maatte være Lejlighed til at gaa nærmere ind paa dette Spørgsmaal.

Pürschel: Som det vil ses af Betænkningen, har det konservative Folkeparti uden Forbehold sluttet sig til den Indstilling, der afgives af hele Udvalget, at Forslaget vedtages uforandret. Jeg ønsker dog hertil at knytte nogle Bemærkninger.

For det første med Hensyn til Over-